

CRAIG Engellilik De?erlendirme ve Rapor Etme Tekni?i- K?sa Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *CRAIG Engellilik De?erlendirme ve Rapor Etme Tekni?i- K?sa Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19428>

Özet

CRAIG Engellilik De?erlendirme ve Rapor Etme Tekni?i- K?sa Formu (CHART-SF), engellili?in ve günlük ya?amdaki k?s?tlamalar?n kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirilmesi amac?yla tasarlanm?? bir ölçektir. Bu ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?, özellikle inme (stroke) geçirmi? Türk hastalarda geçerlili?ini ve güvenilirli?ini ara?t?rmak üzere ger?ekle?tirilmis?tir. CHART-SF, bireylerin toplumsal rollerini ve kat?l?m düzeylerini de?erlendirerek, rehabilitasyon süreçlerinin planlanmas? için kritik bilgiler sa?lar. Bu k?sa form, 19 madde ve 6 alt boyuttan olu?maktadır ve yüksek iç tutarlı?k sergilemektedir.

Anahtar Kelimeler

CHART-SF, **CRAIG Engellilik De?erlendirme**, ?nme, Nörörehabilitasyon, Engellilik de?erlendirme, Geçerlilik, Güvenilirlik.

Yazarlar

Uyarlayan Yazar: Vildan B?NAY SAFER

Amaç

Bu ölçek, bireylerin hastal?k veya yaralanma sonras? ya?ad??? engellilik düzeyini ve toplumsal kat?l?m k?s?tlamalar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmis?tir. Türkiye'deki uyarlama çal??mas?n?n temel amac?, CHART-SF'nin inme geçirmi? Türk hastalar popülasyonunda kültürel ve dilsel olarak uygunlu?unu sa?lamak ve psikometrik özelliklerini belirlemektir.

Ölçek, hastalar?n sadece fiziksel k?s?tlamalar?n? de?il, ayn? zamanda e?itim, meslek, sosyal entegrasyon ve ekonomik ba??ms?zl?k gibi alanlardaki k?s?tl?kl?r?n? da rapor etmeyi hedefler. Bu kapsaml? de?erlendirme, bireysel rehabilitasyon hedeflerinin belirlenmesinde önemli bir araçtır.

Yap?

CRAIG Engellilik De?erlendirme ve Rapor Etme Tekni?i- K?sa Formu (CHART-SF), engellilik kavram?n? çok boyutlu olarak ele alır. Ölçek, toplam 19 maddeden ve bu maddeleri gruplandırılan 6 farklı alt boyuttan olu?maktadır. Bu alt boyutlar, bireyin günlük ya?amdaki çe?itli rollerini ve ba??ms?zl?k derecesini yans?tmaktadır.

Ölçülen temel yap?, bireyin sa?lık durumu nedeniyle ya?ad??? toplumsal k?s?tlamalar ve dezavantajlardır. Bu yap?, Dünya Sa?lık Örgütü'nün (DSÖ) engellilik modeline paralel olarak, ki?inin çevresiyle etkile?imini ve topluma kat?l?m?n? ne ölçüde sürdürdürebildi?ini de?erlendirir.

Geçerlilik

Skalan?n yap? geçerlilik ara?t?rmas?, benze?me geçerlili?i (Convergent Validity) yöntemi kullan?larak test edilmi?tir. Bu süreçte, CHART-SF skalas?n?n sonuçlar?, engelli olgular? de?erlendirmede yaygın olarak kullan?lan di?er geçerli ölçeklerle kar??la?t?r?lm??t?r.

Benze?me geçerlili?inin de?erlendirilmesinde, özellikle inme hastalar?n? de?erlendirmede kullan?lan FIM skalas? (Functional Independence Measure) ve Nottingham Sa?lık Profili (NHP) skorlar? ile CHART-SF skorlar? aras?ndaki korelasyonlar incelenmi?tir. Bu korelasyonlar, **Pearson korelasyon katsay?s?** kullan?larak hesaplanm??t?r. Yüksek korelasyonlar, CHART-SF'nin ölçtü?ü yap?n?n, di?er kabul görmü? engellilik ve ya?am kalitesi ölçütleriyle tutarlı oldu?unu göstermi?tir.

Güvenilirlik

CHART-SF skalas?n?n güvenilirlik analizi, inme geçirmi? Türk hastalar örnekleminde yüksek düzeyde sonuçlar vermi?tir. Yap?lan analizlerde, korelasyon katsay?lar?n?n 0,76 ile 1,00 aras?nda de?i?ti?i saptanm??t?r. Bu de?erler, ölçe?in tutarlı ve güvenilir oldu?unu i?aret etmektedir.

Ölçe?in iç tutarlılık düzeyi, **Cronbach's alfa katsay?s?** hesaplanarak belirlenmi?tir. CHART-SF skalas? için alfa katsay?s? de?eri 0,835 olarak rapor edilmi?tir. Bu sonuç, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek düzeyde uyum sa?lad??n? ve inme olgular?nda ölçe?in güvenilirli?ini kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

CHART-SF, orijinal yap?s?nda oldu?u gibi, Türkçe uyarlamas?nda da çok boyutlu bir yap?y? korumaktad?r. Ölçek, engellili?in farklı yönlerini temsil eden toplam 6 alt boyuttan olu?maktad?r. Bu alt boyutlu yap?, bireyin fiziksel, sosyal ve ekonomik kat?lım alanlar?ndaki k?s?tlilikler?n? ayrı ayrı de?erlendirme imkan? sunar.

Her bir alt boyut, ölçe?in toplam puan?na katkıda bulunarak, engellilik raporunun detaylı ve nüanslı olmas?n? sa?lar. Bu faktör yap?s?, klinisyenlerin ve ara?t?rmacılar?n, hastan?n rehabilitasyon ihtiyaçlar?n? daha spesifik olarak hedeflemesine yardım? olur.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Kendini De?erlendirme veya Yap?landırılm?? Görü?me (Belirtilmemi?, ancak soru

yap?s? dolum format?n? i?aret eder)

Mevcut Diller: T?rk?e (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal)

Pop?lasyon Grubu: ?nme (Stroke) Ge?irmi? Hastalar

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Pop?lasyon Detaylar?: T?rkiye'de ya?ayan, inme nedeniyle engellilik ya?ayan bireyler.

Test Metodolojisi: 19 maddelik k?sa form; 6 alt boyutlu yap?. Cevaplar, genellikle ge?irilen zaman veya ki?i say?s? gibi nicel verilerle doldurulur.

Anahtar Kelimeler

CHART-SF, **Engellilik De?erlendirme**, ?nme Rehabilitasyonu, Pearson korelasyon katsay?s?, FIM skalas?, NHP, Sosyal Kat?l?m.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanmam??t?r.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Sa?lanmam??t?r.

Yaz??ma Adresi: Ankara ?niversitesi, T?p Fak?ltesi (Uyarlama ?al??mas? tez bilgisine g?re).

?zinler & ?cret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Uyarlama): 2010 (T?pta uzmanl?k tezi yay?mlanma y?l?).

Derecelendirme: Kaynakta derecelendirme bilgisi a?k?a belirtilmemi?tir. Maddelerin format? nicel cevaplar gerektirmektedir.

PDF Eri?imi: ?l?e'in tam metnine veya uyarlama ?al??mas?na ait orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: craig-engellilik-de?erlendirme-ve-rapor-etme-teknigi-kisa-formu-toad.pdf

Referanslar

Binay-Sefer, V. (2010). *?nme ge?irmi? T?rk hastalarda craig engellilik de?erlendirme ve rapor etme tekni?i-k?sa formunun (CHART-sf) ge?erlili?inin ve g?venilirli?inin ara?t?r?lmas?* (T?pta

uzmanlık tezi). Ankara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Ankara.

Tez Merkezi Linki: tez.yok.gov.tr

CRAIG Engellilik De?erlendirme ve Rapor Etme Tekni?i- K?sa Formu Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

8. Haftada kaç saati mezun olacağınız bir okulda ya da kredisi olan bir teknik eğitim programında (sınavta ve ders çalışarak geçirdiğiniz saatleri de dahil ederek) çalışarak geçiriyorsunuz?
_____ saat

12. Kaç kişiyle birlikte yaşıyorsunuz? _____